

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/tradycje/od-1991/miejsca-pamieci/9792,Uroczystosci-upamietniajace-rocznice-zamordowania-przez-NKWD-zolnierzy-Korpusu-O.html>
2024-07-16, 19:20

Uroczystości upamiętniające rocznicę zamordowania przez NKWD żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza, policjantów i innych służb

W dniach 2-3 września 2012 r. Komendant Główny Straży Granicznej gen. bryg. SG Dominik Tracz, na zaproszenie Ministra Spraw Wewnętrznych Jacka Cichońskiego, uczestniczył w delegacji, która wzięła udział w uroczystościach upamiętniających rocznicę zamordowania przez NKWD żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza, policjantów i innych służb.

W dwudniowych uroczystościach w Federacji Rosyjskiej wzięły udział rodziny ofiar m.in. z Federacji Rodzin Katyńskich, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.” oraz Warszawskiego Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.”. W uroczystościach wzięli również udział: Komendant Główny Policji nadinsp. Marek Działoszyński, Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Krzysztof Gajewski, Komendant Główny Straży Granicznej gen. bryg. SG Dominik Tracz, Biskup Polowy Wojska Polskiego Józef Guzdek, Kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Ciechanowski, Zastępca Prezesa IPN Agnieszka Rudzińska, redaktor naczelny Muzeum Polskich Formacji Granicznych-Dyrektor BOIN KGSG płk SG Krzysztof Gawęda.

2 września o godz. 14:00 w kościele katolickim w Twerze została odprawiona Msza święta w intencji zamordowanych żołnierzy i funkcjonariuszy. Następnie minister Jacek Cichoński oraz uczestnicy uroczystości złożyli kwiaty pod tablicą umieszczoną na Instytucie Medycznym w Twerze. To w tym gmachu mieściła się siedziba NKWD, w której w 1940 roku zamordowano polskich funkcjonariuszy. Szef MSW powiedział, że wielu ludzi nie miało pojęcia, co działo się w tym gmachu. - Dla Polaków jest to narodowe miejsce pamięci, mimo że daleko od Polski - podkreślił minister Jacek Cichoński. Zazaczył, że miejsca takie jak Twer i Miednoje trzeba odwiedzać ku przestrodze.

Uroczystości związane z rocznicą odbyły się także w kompleksie klasztornym Niło-Stołbieńskiego Monasteru w Ostaszkowie. Klasztor został założony pod koniec XVI wieku na wyspie Stołbnyj na jeziorze Seliger. W latach 1939-1940 na terenie klasztoru mieścił się obóz dla polskich jeńców wojennych. W tym okresie przebywało tam łącznie ponad 15 tys. obywateli polskich, w tym około 7 tys. policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej i Korpusu Ochrony Pogranicza. W 1940 r. większość funkcjonariuszy została wywieziona z obozu do Tweru, gdzie zostali zamordowani, a następnie pochowani w Miednoje.

W latach 90., staraniem Rady Ochrony Pamięci Walki i Męczeństwa, przy głównej bramie

klasztoru zostały wmurowane tablice pamiątkowe (w języku polskim i rosyjskim), poświęcone przetrzymywanym na wyspie polskim jeńcom wojennym. Mniisi z klasztoru opiekują się również grobem 43 polskich jeńców, którzy zmarli w trakcie pobytu w obozie i zostali pochowani na cmentarzu w sąsiadującej z klasztorem wsi.

Podczas wizyty na terenie klasztoru odbyła się uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowę Kaplicy pod wezwaniem Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. Zgodnie z planem kaplica będzie miała charakter narożny i będzie się znajdowała w załamaniu muru otaczającego klasztor, dzięki czemu będzie dostępna zarówno z zewnątrz, jak i od wewnątrz murów klasztornych.

W poniedziałek rano, 3 września, Wiceminister Spraw Wewnętrznych Michał Deskur oraz komendanci główni Policji i Straży Granicznej wzięli udział w otwarciu w części muzeum klasztornej ekspozycji poświęconej pamięci funkcjonariuszy Policji Państwowej, Policji Województwa Śląskiego, Korpusu Ochrony Pogranicza i Służby Więziennej II Rzeczypospolitej.

Następnie rodziny ofiar oraz delegacja polskich władz państwowych na czele z wiceszefem resortu spraw wewnętrznych Michałem Deskurem udali się do Miednoje. Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje otwarto i poświęcono 2 września 2000 r. Jest on położony około 30 km od Tweru, w miejscu, gdzie w 1991 r. odnaleziono zbiorowe mogiły Polaków zamordowanych wiosną 1940 r. Na obszarze o łącznej powierzchni 1,7 ha jest 25 zbiorowych mogił, w których spoczywa ponad 6,3 tys. jeńców obozu specjalnego NKWD w Ostaszkowie. Wśród nich m.in. funkcjonariusze Policji Państwowej i Policji Województwa Śląskiego, Straży Granicznej i Straży Więziennej, żołnierze i oficerowie Korpusu Ochrony Pogranicza i innych formacji wojskowych, pracownicy administracji państwowej i wymiaru sprawiedliwości II Rzeczypospolitej, którzy po 17 września 1939 r. znaleźli się w sowieckiej niewoli.

Polska delegacja najpierw wzięła udział w ceremonii na rosyjskiej części Memoriału Miednoje, gdzie spoczywają cztery tysiące radzieckich obywateli, ofiar stalinizmu z lat 30.

Podczas głównych uroczystości na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje polska delegacja złożyła hołd żołnierzom i funkcjonariuszom zamordowanym w Katyniu, Charkowie i Twerze. – Pamięć o zbrodni przetrwała pomimo milczenia, zakazów i rozpowszechniania przez lata kłamstw. Trudną do przecenienia rolę odegrały rodziny spoczywających w Miednoje – to ich poczucie moralnego obowiązku zawdzięczamy przechowywanie i udokumentowanie prawdy o tej tragedii – powiedział wiceminister spraw wewnętrznych Michał Deskur. Dodał, że nie można także zapomnieć o rosyjskich ofiarach spoczywających w Miednoje.

Na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje polska delegacja spotkała się również z kierownictwem Memoriału Miednoje (w ramach którego funkcjonuje Polski Cmentarz Wojenny).

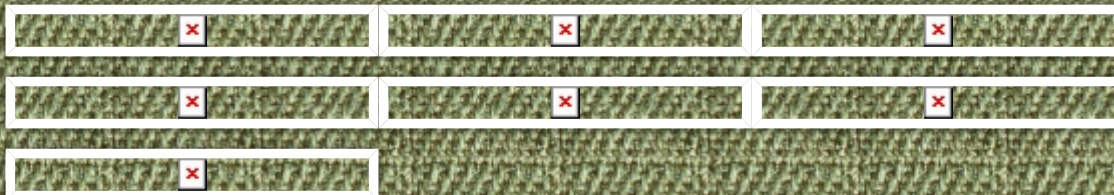
Zdjęcia: ks. płk SG **Zbigniew Kępa**, płk SG **Krzysztof Gawęda**

Zródło: msw.gov.pl

Msza święta, odprawiona w kościele katolickim w Twerze

Złożenie kwiatów pod tablicą umieszczoną na Instytucie Medycznym w Twerze

Przebieg uroczystości na terenie kompleksu klasztornego

